

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 174/2012-6

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 18. apríla 2012 predbežne prerokoval sťažnosť Ing. J. J., H., zastúpeného advokátom JUDr. J. K., H., vo veci namietaného porušenia jeho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Krajského súdu v Bratislave v konaní vedenom pod sp. zn. 14 Co 115/2011 a jeho rozsudkom z 11. októbra 2011 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť Ing. J. J. o d m i e t a pre neprípustnosť.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 15. marca 2012 doručená sťažnosť Ing. J. J., H. (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného advokátom JUDr. J. K., H., ktorou namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) v znení protokolu č. 11 (ako

uvádza sťažovateľ, pozn.) postupom Krajského súdu v Bratislave v konaní vedenom pod sp. zn. 14 Co 115/2011 a jeho rozsudkom z 11. októbra 2011.

Zo sťažnosti vyplýva: „V konaní vedenom na Krajskom súde v Bratislave (ďalej len KS) tento súd rozhodoval o mojom odvolaní proti rozsudku Okresného súdu Bratislava III. (ďalej len OS) rozsudkom zo dňa 8. decembra 2010 sp. zn. 42C/42/2009-231, ktorým v celom rozsahu zamietol moje odvolanie...

Svoje odvolanie som odôvodnil tým, že môj zamestnávateľ okamžite rozviazal so mnou pracovný pomer po tom, čo som nerešpektoval jeho nariadenie zo dňa 18. 2. 2009 dostaviť sa dňa 23. 2. 2009 k výkonu práce do B., nakoľko neboli splnené zákonné podmienky na výkon tejto pracovnej cesty zo strany môjho zamestnávateľa .

Môj postup – nerešpektovanie nariadenia môjho zamestnávateľa vychádzal zo skutočnosti, že môj výkon práce v B., ktorá i keď bola jedným z dvoch dojednaných miest výkonu práce v pracovnej zmluve, nebola mojím pravidelným pracoviskom.

Pravidelným pracoviskom podľa pracovnej zmluvy uzavretej s mojím zamestnávateľom bolo H. a okolie (čo som doložil písomnými dôkazmi – pracovnou zmluvou zo dňa 8. septembra 2008) a preto na výkon pracovnej cesty do B. ako druhého miesta výkonu práce podľa ust. § 2 zákona č. 530/2004 Z. z. o cestovných náhradách (ďalej len zákon), mal môj zamestnávateľ postupovať tak, že pred jej výkonom mi mal písomne v súlade s ust. § 3 zákona určiť kedy mám nastúpiť na pracovnú cestu; akým dopravným prostriedkom ju mám vykonať; miesto a ako dlho bude pracovná cesta trvať; termín nástupu pracovnej cesty a termín jej ukončenia. Bez týchto relevantných skutočností som ja nemohol realizovať pracovnú cestu.

Môj zamestnávateľ mi pred výkonom pracovnej cesty do B., kde som mal nastúpiť dňa 23. 2. 2009 k inej než dojednanej práci bez môjho písomného súhlasu a k inému zamestnávateľovi bez môjho písomného súhlasu – teda v rozpore s ust. § 58 Zákonníka práce; bez predloženia cestovného príkazu, ktorý by obsahoval uvedené náležitosti podľa ust. § 3 zákona a tiež skutočnosti, že v tom čase som sa osobne staral o moju 78 – ročnú ťažko zdravotne postihnutú matku načo som upozornil OS vo svojej svedeckej výpovedi som do súdnej zápisnici OS zo dňa 8. decembra 2010 na str. 3 ods. 2, riad. 1 až 4 odspodu uviedol, že ja som mal ťažko onkologický chorú mamu o ktorú som sa staral, a v prípade,

že by mi môj zamestnávateľ dal riadny cestovný príkaz so všetkými náležitosťami podľa ust. § § zákona o cestovných náhradách, tak ja by som túto skutočnosť, – že sa starám o ťažko zdravotne postihnutú osobu oznámil (keďže zamestnávateľ mi nedoručil cestovný príkaz s príslušnými náležitosťami, ja som nemal dôvod mu oznámiť túto skutočnosť, ktorá mi bránila ísť na pracovnú cestu, o ktorej som okrem iného ani nevedel, dokedy bude trvať (v tejto súvislosti poukazujem na ust. par. 68 ods. 3 Zákonníka práce, že zamestnávateľ nesmie skončiť pracovný pomer so zamestnancom, ktorý sa stará o blízku osobu, ktorá je osobou s ťažkým zdravotným postihnutím), môj zamestnávateľ písomným prejavom zo dňa 16. 3. 2009 napriek porušeniu horeuvedených platných právnych noriem z jeho strany okamžite so mnou skončil pracovný pomer. Uvedené okamžité skončenie pracovného pomeru som prevzal dňa 3. apríla 2009.

Som presvedčený o tom, že Ústavný súd Slovenskej republiky, ktorý bude o tejto sťažnosti rozhodovať, prihliadne napriek princípu subsidiarity podľa môjho názoru k porušeniu uvedených zákonov zo strany aj KS, ktorý v uvedenom konaní nevykladal a neaplikoval príslušné zákony na uvedený prípad v súlade s ústavou. Podľa môjho názoru došlo k praktickej nefunkčnosti všeobecných súdov, ktoré sa mali na ochrane ústavnosti (na mojej súdnej ochrane podľa čl. 46 ods. 1 ústavy) podieľať.

V tejto súvislosti mám za to, že je nutný inštitucionálny postup Ústavného súdu Slovenskej republiky ultima ratio, ktorý o mojej ústavnej sťažnosti rozhodne tak, že napadaný rozsudok KS zruší v celom rozsahu a vec vráti KS na ďalšie konanie a rozhodnutie za účelom zachovania právnej istoty.“

V sťažnosti ďalej uvádza: „Pre úplnosť uvádzam, že voči napadanému rozsudku KS a rozsudku OS som podal dňa 29. januára 2012 dovolanie na Najvyšší súd Slovenskej republiky.“

Sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd rozhodol o jeho sťažnosti týmto nálezom:

„1. Právo sťažovateľa Ing. J. J. podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 dohovoru o ochrane základných ľudských práv a slobôd v znení protokolu č. 11 v konaní krajského súdu v Bratislave sp. zn. 14Co/115/2011 bolo porušené.

2. Ústavný súd Slovenskej republiky zrušuje rozsudok Krajského súdu v Bratislave zo dňa 11. októbra 2011 sp. zn. 14Co/115/2011-316 a nariaďuje Krajskému súdu v Bratislave bez zbytočných prietahov vo veci konať a rozhodnúť.

3. Sťažovateľovi Ing. J. J. priznáva trovy právneho zastúpenia vo výške 313,04 Eur, ktoré je Krajský súd v Bratislave povinný zaslať k rukám jeho právneho zástupcu JUDr. J. K... do troch dní od právoplatnosti tohto nálezu..“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv alebo slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na prerokovanie ktorých nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Sťažovateľ namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru rozsudkom krajského súdu. V obsahu sťažnosti sa nezmieňuje o porušení základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov

podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, a preto ústavný súd text bodu 2 petitu sťažnosti „*a nariaďuje Krajskému súdu v Bratislave bez zbytočných prieťahov vo veci konať a rozhodnúť*“ posudzoval v intenciách obsahu sťažnosti a bodu 1 petitu.

Z čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, že právomoc ústavného súdu rozhodovať o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, je založená na základe princípu subsidiarity. Zo subsidiarity právomoci ústavného súdu vyplýva, že ak ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti zistí, že sťažovateľ sa môže domôcť ochrany svojho základného práva alebo slobody využitím jemu dostupných a aj účinných právnych prostriedkov pred iným orgánom verejnej moci, odmietne takúto sťažnosť z dôvodu nedostatku svojej právomoci na jej prerokovanie (mutatis mutandis napr. I. ÚS 103/02, I. ÚS 269/06). Z uvedeného vyplýva, že v konaní o sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy prislúcha ústavnému súdu právomoc zaoberať sa namietaným porušením základného práva alebo slobody za predpokladu, že právna úprava takémuto právu neposkytuje účinnú ochranu (mutatis mutandis I. ÚS 78/99). Podstatou účinnej ochrany základných práv a slobôd sťažovateľa je okrem iného aj opravný prostriedok, ktorý má fyzická osoba alebo právnická osoba k dispozícii vo vzťahu k základnému právu alebo slobode, porušenie ktorých namieta a ktorý mu umožňuje odstrániť ten stav, v ktorom vidí porušenie svojho základného práva alebo slobody (I. ÚS 36/96).

Zo sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ podal vo veci dovolanie ešte predtým (t. j. 29. januára 2012), ako podal sťažnosť ústavnému súdu podľa čl. 127 ods. 1 ústavy (15. marca 2012). V okolnostiach daného prípadu tak sťažovateľ podaním dovolania, ako aj podaním sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy vedome vytvoril stav, keď by o jeho veci mali súbežne rozhodovať dva orgány súdneho typu [Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací a ústavný súd], čo v podmienkach právneho štátu, ktorý rešpektuje princíp právnej istoty, nie je ústavne aprobovateľné, pretože by tým mohlo dôjsť k vydaniu dvoch rozdielnych rozhodnutí v tej istej veci. Vzhľadom na to, že uplatnenie právomoci dovolacieho súdu vo veci sťažovateľa predchádza uplatneniu právomoci ústavného súdu, možno považovať podanie sťažnosti ústavnému súdu ešte pred

rozhodnutím dovolacieho súdu o poslednom procesnom prostriedku, ktorý bol sťažovateľom využitý, ako predčasné.

Ústavný súd sa v ostatnom období aj pod vplyvom judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) odklonil od svojej predchádzajúcej judikatúry a v súčasnosti vo svojej rozhodovacej činnosti zastáva názor (napr. I. ÚS 169/09, I. ÚS 289/09), podľa ktorého v prípade podania mimoriadneho opravného prostriedku (dovolanie) a súbežne podanej sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy je takáto sťažnosť považovaná za prípustnú až po rozhodnutí o dovolaní.

Ústavný súd už v tejto súvislosti taktiež judikoval (napr. I. ÚS 184/09, I. ÚS 237/09, I. ÚS 239/09, IV. ÚS 49/2010), že lehota na prípadné podanie sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy po rozhodnutí o dovolaní bude považovaná v zásade za zachovanú aj vo vzťahu k predchádzajúcemu právoplatnému rozhodnutiu, s výnimkou prípadov, keď to konkrétne okolnosti vecí zjavne vylučujú. Preto nie je odôvodnené, aby sťažovateľ v prípade, ak podal dovolanie, zároveň podal aj sťažnosť podľa čl. 127 ods. 1 ústavy, pretože aj za predpokladu, že by dovolací súd dospel k záveru, že dovolanie nie je prípustné, nemožno sťažnosť podľa čl. 127 ods. 1 ústavy smerujúcu proti rozhodnutiu, ktoré predchádzalo rozhodnutiu dovolacieho súdu, odmietnuť pre jej oneskorenosť (porovnaj k tomu tiež rozsudok ESLP z 12. novembra 2002 vo veci Zvolský a Zvolská proti Českej republike, sťažnosť č. 46129/99, a jeho body 51, 53, 54).

Ak by sa ústavný súd vecne zaoberal sťažnosťou sťažovateľa pred rozhodnutím najvyššieho súdu o podanom dovolaní, mohol by neprípustne zasiahnuť do rozhodovania všeobecných súdov. V prípade, že by ústavný súd čakal na rozhodnutie dovolacieho súdu, mohlo by to viesť k predĺženiu konania o sťažnosti a navádzalo by to potenciálnych sťažovateľov k obdobnému postupu, aký zvolil v danom prípade sťažovateľ, t. j. k paralelnému podávaniu sťažnosti ústavnému súdu zároveň s podaním dovolania, čo vzhľadom na už uvedené nie je opodstatnené.

Z týchto dôvodov sa ústavný súd podanou sťažnosťou meritórne nezaoberal, ale podľa zásady *ratione temporis* ju pri predbežnom prerokovaní odmietol ako neprípustnú podľa § 25 ods. 2 v spojení s § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde.

Pretože sťažnosť sťažovateľa bola odmietnutá ako celok, rozhodovanie o ďalších jeho návrhoch v uvedenej veci stratilo opodstatnenie, preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 18. apríla 2012